

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/167/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202866
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5618202866.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: O. B., nar. XX.X.XXXX, bytom A., o zaplatenie 9.733,49 € s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 11. februára 2019 sp. zn. 20Csp/65/2018-131, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. **z o s t á v a n e d o t k n u t ý .**

Žalovanej **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 8.873 €, úrok z úveru vo výške 14,90 % ročne od 15.2.2015 do 12.1.2016, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 13.11.2016 do zaplatenia (výrok I.). Vo zvyšnej časti nárok žalobcu na zaplatenie istiny do výšky 9.733,49, uplatneného úroku z úveru po spoplatnení spotrebiteľského úveru zo dňa 12.1.2016, ako nedôvodný zamietol. Žalobcovi nepriznal ani nárok na bankové poplatky vo výške 39,65 €, ktoré bližším spôsobom nezdôvodnil, o aké konkrétne služby sa jedná. V tejto súvislosti nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku uplatnenej pohľadávky. Vykonaným dokazovaním zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu - Poštovou bankou, a.s. a žalovanou bola dňa 23.1.2015 uzatvorená Zmluva o úvere č. 4223074384, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 10.000 €. Žalovaná sa zaviazala splácať poskytnutý úver v 120 mesačných splátkach, s mesačnou splátkou vo výške 161 €, splatnou vždy k 15. dňu v mesiaci. Úver bol úročený fixnou úrokovou sadzbou vo výške 14,90 % ročne. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná na 15.1.2025, ročná RPMN bola stanovená vo výške 15,96 %, priemerná RPMN vo výške 11,25 %. Celkové náklady spojené s úverom boli vyčíslené na 19.109,15 €. Listom zo dňa 17.12.2015 žalobca upozornil žalovanú na možnosť predčasného spoplatnenia úveru, v dôsledku neuhrádzania splátok. Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 12.1.2016. Z uvedeného dôvodu bolo dôvodné žalobcovi priznať pohľadávku vo výške 8.873 €, ktorá vznikla ako rozdiel medzi výškou poskytnutého úveru vo výške 10.000 € a pohľadávkou uhradenou žalovanou vo výške 1.127 €. Žalobcovi bolo dôvodné priznať aj uplatnený úrok z poskytnutého úveru odo dňa splatnosti prvej splátky - od 15.2.2015 do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t.j. do 12.1.2016. Vo zvyšnej časti nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z poskytnutého úveru nepovažoval za dôvodný, vzhľadom aj na rozhodovacu prax súdov Slovenskej republiky (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/1998, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne z 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 25.10.2013 sp.

zn. 3Co/85/2013 a 7.5.2014 sp. zn. 4Co/83/2013). O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP a podľa pomeru úspechu strán v spore priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 82,32 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie o výrokoch II. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal správnosť vysloveného právneho záveru súdu prvej inštancie, keď mu nepriznal zmluvný úrok po spoplatnení. Uviedol, že predčasné vyhlásenie splatnosti úveru sa týka len zmeny v lehote splatnosti úveru a straty výhody splátok, nie však ostatných dojednaných podmienok. Nejde tak o privatívnu nováciu celého záväzku, ale jedná sa o kumulatívnu nováciu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR z 13.12.2006, sp. zn. 33 Odo 399/2005 a rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoKR/15/2015, ako aj znenie ust. § 497, § 503 ods. 3, § 369 Obchodného zákonníka. Medzi pojmi splnenie záväzku a splatnosť záväzku je podstatný rozdiel. Splatenosť záväzku predstavuje len časový moment, v ktorom má nastať, ale pritom nemusí dochádzať aj k splneniu záväzku. V konaní bolo preukázané, že k splneniu záväzku nedošlo, teda až splnením záväzku zaniká akcesorický vzťah, nielen časovým bodom označujúcim moment, ktorým dlžníkovi vznikla povinnosť dlh splniť. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní nevzal do úvahy skutočnosť, že vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru sa týka len istiny úveru, zmluvný úrok nebol kapitalizovaný do celkovej dlžnej sumy. Súd prvej inštancie napriek platnosti zmluvy o úvere rozhodol o zániku zmluvnej podmienky v rozpore s platnou právnou úpravou. Zmluvný úrok tvorí ekonomickú podstatu poskytovania finančných prostriedkov ako podnikateľskej činnosti veriteľa. Na preukázanie svojho tvrdenia poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, ale aj rozhodnutia Krajských súdov v Banskej Bystrici, v Prešove a v Košiciach, ktorí takýto názor súdu prvej inštancie nezdediajú. Súd prvej inštancie nevzal do úvahy možnosť započítania peňažného záväzku v zmysle podmienok uvedených v § 330 ods. 2 Obchodného zákonníka. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. zmeniť a žalobe v plnom rozsahu vyhovieť.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach § 379 a § 380 CSP, ktorý v napadnutom výroku II. a v súvisiacom výroku III. (o trovách konania) ako vecne správny potvrdil.

5. Záver súdu prvej inštancie, ktorý vo zvyšnej časti uplatnený nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol, najmä vychádzajúc z odvolacích dôvodov žalobcu, že nebolo dôvodné priznať žalobcovi uplatnený nárok na zaplatenie úrokov z poskytnutého úveru na čas po nastaní mimoriadnej splatnosti úveru, je správny.

6. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu - Poštovou bankou, a.s. a žalovanou bola dňa 23.1.2015 uzatvorená Zmluva o úvere č. 4223074384, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver vo výške 10.000 €, ktorý v zmysle podmienok zmluvy sa žalovaná zaviazala splácať v 120 mesačných splátkach, s mesačnou splátkou vo výške 161 €, vždy k 15. dňu v mesiaci. Je zrejmé, že prvá splátka bola žalovanou v súlade so zmluvnými podmienkami vykonaná 15.2.2015, pričom z jej strany došlo k omeškaniu s platením mesačných splátok, na základe čoho bola žalovaná právnym predchodcom žalobcu dňa 17.12.2015 v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozornená na spoplatnenie spotrebiteľského úveru v dôsledku neplnenia si svojej zmluvnej povinnosti platiť splátky riadne a včas. Právny predchodca žalobcu potom následne, keďže žalovaná na jeho výzvu z 17.12.2015 nereagovala a svoje povinnosti si naďalej neplnila, listom zo dňa 12.1.2016 pristúpil k mimoriadnej splatnosti úveru.

7. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd dospel k záveru, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bol uzatvorený zmluvný spotrebiteľský vzťah, na ktorý sa vzťahujú podmienky § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ktorý bol uzatvorený v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Je potom zrejmé, že na daný zmluvný vzťah nebolo možné aplikovať všetky tie ustanovenia Obchodného zákonníka, na ktoré vo svojom odvolaní poukázal žalobca. Je zrejmé, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi (vo výroku I.) nárok na zaplatenie zvyšku neuhradeného spotrebiteľského úveru, ale aj zmluvný úrok od splatnosti prvej splátky, t.j. od 15.2.2015 (podľa posúdenia súdu prvej inštancie) do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

t.j. do 12.1.2016. Je teda zrejme, že súd prvej inštancie priznal žalobcovi zmluvný úrok z omeškania do dňa spoplatnenia, ktorý bol v žalobe vyčíslovaný tak pevnou sumou uplatnenou do 30.9.2018, ako aj úrokovou sadzbou, keď žalobca bližšie nezdôvodňoval, že v dohodnutých splátkach poskytnutého spotrebiteľského úveru, aká časť splátky pripadala na istinu, úroky a poplatky. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, pokiaľ mu nepriznal nárok na zaplatenie úrokov z poskytnutého úveru na čas po nastaní mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru, s poukazom na ust. § 369 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka.

8. Odvolací súd súhlasí so záverom napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý v tejto časti nárok žalobcu ako nedôvodný zamietol, s dôvodmi uvádzanými v bode 17 odôvodneného rozsudku sa stotožňuje a na ne odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie je potrebné uviesť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom uzavretá na základe podmienok zákona č. 129/2010 Z.z.. V prípade plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka len na základe podmienok uvedených v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Nadobudnutie účinkov predčasného spoplatnenia spotrebiteľského úveru žalobcom ako veriteľom, nebola v konaní druhou procesnou stranou spochybňovaná. Pokiaľ si žalobca podanou žalobou uplatnil (okrem iného) aj nárok na zaplatenie úroku z úveru z nezaplatenej istiny úveru po spoplatnení spotrebiteľského úveru, správne súd prvej inštancie vyvodil nedôvodnosť tejto časti uplatneného nároku. Na doplnenie odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k zákonu č. 106/2014 Z.z., k bodu 5 (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), v ktorom je uvedené nasledovné:

9. V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok sa zavádza nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu a neprímerané postupy niektorých veriteľov sa jednoznačne zakotvuje, že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové spoplatnenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Z uvedeného plynie, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom spoplatnení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. Povedané inak, ak bol úver dojednaný na dobu 10 rokov, v 3. roku došlo k jeho jednorazovému spoplatneniu podľa § 53 ods. 9 OZ, za obdobie zvyšných 7 rokov už veriteľovi nebudú patriť odplatné úroky. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom spoplatnení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové spoplatnenie úveru.

10. Odvolací súd považuje za potrebné poznamenať, že z rovnakých alebo obdobných dôvodov, vychádzajúc z rovnakého skutkového základu, kedy sa žalobca alebo iný poskytovateľ spotrebiteľských úverov domáhal nárokov aj v ďalších konaniach vedených na súde prvej inštancie, ktoré boli predmetom posúdenia odvolacím - Krajským súdom v Žiline v konaniach (napríklad sp. zn. 7Co/119/2018, 8Co/193/2018, 10Co/155/2018 a ďalšie), boli poskytovatelia spotrebiteľských úverov neúspešní pri posudzovaní nároku na zaplatenie úrokov z poskytnutého spotrebiteľského úveru na čas po vyhlásení mimoriadnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Na základe záveru uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 289/2017, v zmysle ktorého súd pozná vlastnú judikatúru, nebol dôvod, aby odvolací súd sa odklonil od rozhodovacej činnosti tohto senátu alebo ostatných senátov odvolacieho súdu. Z uvedených dôvodov preto krajský súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. ako vecne správny potvrdil.

11. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CPS a úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

12. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)